

32

TUTKIMUS

VUOSIKERTOMUS
2021

E2 TUTKIMUKSEN TOIMINTA-AJATUS

E2 Tutkimus on riippumaton, yleishyödyllinen tutkimuslaitos, jossa tarkastellaan yhteiskunnan muutosta monitieteisellä otteella. E2 Tutkimus tuottaa tutkimus- ja asiantuntijapalveluita sekä tukee tiedolla yhteiskunnan kehittämistä entistä demokraattisemmaksi, tasa-arvoisemmaksi ja kestävämmäksi. Palvelemme laajasti eri sektoreita: järjestöjä, säätiöitä, yrityksiä, hallintoa, politiikkaa ja mediaa.

E2 Tutkimus vahvistaa työllään tiedeyhteisön ja yhteiskunnallisten vaikuttajien välistä vuoropuhelua. Teemme tutkimuksia, selvityksiä, analyysyjä, alustuksia ja lausuntoja päätöksentekoon sekä julkisen keskustelun tueksi. Tavoitteenamme on vaikuttaa siihen, että yhteiskuntaa uudistetaan vastuullisesti ja tutkittuun tietoon perustuen.

Tutkimusohjelmamme ovat 1) Ilmiöt, ihminen ja yhteiskunta sekä 2) Ruoka ja ympäristö. Työmme auttaa ymmärtämään aikamme ilmiöitä ja tukee moniulotteisten ongelmien ratkaisemista. Luotettavan tiedon lisäksi olennaista on kyky viestiä kiinnostavasti ja rakentavasti.

E2 Tutkimus edistää tiedon ja tutkimuksen avoimuutta. Teemme yhteistyötä useiden yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa. E2 Tutkimuksella on poikkeuksellisen monipuolinen rahoittaja- ja kumppaniverkosto.

Olemme monitieteisenä yleishyödyllisenä tutkimuslaitoksena harvinaisuus Suomessa. Pidämme kiinni työn laadusta, palvelemme tiedolla ja haluamme kohdata erilaiset tiedon käyttäjät. Rakentava vuoropuhelu ja monitieteisen ymmärryksen lisääminen ovat työmme kulmakiviä.

PALVELULUPAUS

LUOTETTAVAA TUTKIMUS- JA ASiantuntijatiETOA

YHTEISKUNNAN KEHITTÄMISEN EVÄÄKSI.

PALVELEMME TIEDOLLA PÄÄTTÄJIÄ.

TUEMME DEMOKRATIAA JA KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ.



TUTKIMUS

Sisällys

Johtajan katsaus	5
Tutkimusohjelmat.....	7
Ilmiöt, ihminen ja yhteiskunta	8
Sukupolvien huolet ja voimat I: Työelämän yhteiset nimittäjät	9
Sukupolvien huolet ja voimat II: Instituutiot ja kansalainen – suhde muutoksessa?	9
Sukupolvien huolet ja voimat III: Nuorten hyvä elämä	10
Ikääntyneiden naisten hiljainen elämäntaito kulttuurisena pääomana	11
Kansainvälisten osaajien Suomi	11
Ruoka ja ympäristö	13
Reilu ruokamurros – JUST FOOD	14
Sujuva arki, parempi elämä (SAPE) – Maaseudun kestävän kehityksen tila ja tavoitteet Suomessa	14
Ruokavarma – Suomen ruokajärjestelmän haavoittuvuus: Keskinäisriippuvuuksien verkko toimintakyvyn haasteena	15
Tutkimusteemoihin sisältyvät asiantuntijapalvelut.....	16
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....	17
Vaikuttamisen lähtökohdat	18
Esiintymiset perinteisessä mediassa ja päätöksentekoareenoilla	19
Toiminta sosiaalisessa mediassa	21
Toiminta akateemisilla areenoilla	22
Katsaus suoritteisiin	22
Vaikuttavuuden kehittäminen	23
Vaikuttavuuden arviointi.....	24
Rahoittajat, yhteistyökumppanit ja talous	25
E2 Tutkimuksen rahoittajat ja yhteistyökumppanit.....	26
E2 Tutkimuksen talous vuonna 2021	27
Hallinto ja henkilöstö.....	28
Yhdistys ja hallitus	29
E2 Tutkimuksen henkilöstö	29
Vuoden 2021 julkaisuja	30

Johtajan katsaus

Vuosi 2021 oli poikkeuksellinen: koronapandemia vaikutti läpileikkaavasti yhteiskuntaan ja ihmisten elämään. Vuoden aikana nähtiin sekä voimakkaat rajoitustoimet että vähittäinen paluu kohti normaalia. Vaikka suomalaiset kritisoivat päättäjiä epäjohtonmukaisuuksista koronaratkaisuissa, valittua linjaa ja poikkeustoimia pidettiin perusteltuina, kertoi syyskuinen tutkimuksemme *Luottamusta ilmassa, mutta kuinka paljon*.

Yhteiskunnan ja ympäristön vakavat ongelmat eivät väistyneet vuoden aikana, vaikka uutisointi keskittyi pitkälti koronakriisiin. Nyt on aika eritellä, mitä pandemian hoidosta voidaan oppia: esimerkiksi mitä uutta tiedämme tutkitun tiedon roolista ja kansalaisten motivaatiosta, mitä heijastuksia kriisillä on nuoriin, miten julkista päätöksentekojärjestelmää tulee kehittää ja mitä akuuttien, moniulotteisten ongelmien ratkaiseminen edellyttää kansainväliseltä yhteistyöltä.

E2 Tutkimus otti loikan eteenpäin vuonna 2021. Liikevaihto kasvoi, tuotoilla katettiin toiminnan kulut ja samalla voitiin panostaa etenemiseen. Vuosi vahvisti, että monitieteiselle tiedolle on tarvetta.

Perustyömme rinnalla jatkoimme E2 Tutkimuksen määrätietoista kehittämistä. Poikkeusaika ohjasi mieltimään, mikä työssämme on olennaista, mitä on syytä jättää pois ja millaisia uusia tavoitteita asetamme. Keskustelu pelituotoista ja tutkimusrahoituksen ongelmista kannusti varautumaan muutoksiin ja luomaan uusia, pitkäkestoisia menestymisen väyliä.

Vuoden aikana tutkijamme ja asiantuntijamme palvelivat tiedolla järjestöjä, säätiöitä, yrityksiä, kuntia, ministeriöitä, kansainvälisiä organisaatioita ja mediaa. Hanke- ja aineistoyhteistyö, kutsut luennoimaan ja rekrytoinnit osoittivat, että E2 Tutkimuksella on paikkansa myös tiedeyhteisössä.

Livetapaamiset olivat vuoden aikana harvinaisia, mutta työhön löydettiin hyvät käytännöt. Poikkeusoloissa painottuivat entistä enemmän kyky tiivistää tutkimustietoa, tulkita ilmiöitä ja arvioida, mikä muutoksissa on olennaista.

Onnistumisia oli vuoden aikana useita, niistä nostan tässä esiin kolme: ilmastonmuutoksen torjuntaa tukevat asiantuntijapalvelut YK:n ruoka- ja maatalousjärjestölle FAO:lle, sukupolvitutkimusten sarjan ja kansallisen konsortion rakentamisen Kansainvälisten osaajien Suomi -hankkeelle, joka käynnistyi syksyn lopulla.

Muutimme organisaatioon tehokkaammaksi ja selkeämmäksi. Tutkimus- ja asiantuntijatyöt tehdään nyt kahdessa tutkimusohjelmassa, joita tukee hallinnon, sidosryhmätyön, hankevalmistelun ja viestinnän palveluja tuottava hallintotiimi. Tutkimusohjelmille nimettiin johtajat, ja sisäisiä tukipalveluja vetää hallintopäällikkö.

Järjestelyn ansiosta asiantuntijat ja tutkijat voivat keskittyä entistä paremmin varsinaiseen työhönsä, ja tukipalveluissa hoidetaan käytännön asioita. Näin saatiin myös vahvemmat resurssit E2 Tutkimuksen tulevaisuuden rakentamiseen ja tiedolla palvelemiseen. Ratkaisu vähensi työn kuormittavuutta ja paransi työhyvinvointia.

Etenemisestämme kertovat uudet hankekumppanuudet ja -rahoitukset, rekrytoinnit, kansainväliset ja kotimaiset asiantuntijatyöt sekä uusi visuaalinen ilme, uudistetut verkkosivut ja viestintä. Olemme kehittäneet tapojamme tarjota tietoa ja tuotteistaneet osaamistamme. Tämä työ jatkuu.

Korona-aika näytti, mikä on luotettavien kumppanuuksien arvo. Uutta yhteistyötä rakennettiin käytännössä puheluilla, viesteillä ja Teams-neuvotteluilla. Vuonna 2021 meillä oli ennätysmäärä yhteistyökumppaneita, rahoittajia ja tukijoita eri sektoreilta. Vetovoimaiset ammattilaisemme, rakentava työote ja selkeä viestintä olivat työmme perusta.

Henkilöstömäärä kaksinkertaistui edellisvuoden lopun tilanteesta. Vuoden alussa VTT, dosentti **Mari K. Niemi** aloitti tutkimusjohtajana. Hän on työparini kumppanuuksien rakentamisessa ja hankkeiden suunnittelussa.

Alkuvuodesta aloittivat myös MMM **Marjatta Selänniemi** ja FM **Roosa Veijola**. Marjatta on työskennellyt sekä vanhempana asiantuntijana että ma. ohjelmajohtajana. Roosa on edennyt asiantuntijaksi.

Syksyllä vahvistuimme lisää, kun mukaan tulivat tutkija VTT **Matti Välimäki** ja Nuorten hyvä elämä - hankkeen osaajat VTM **Eija Eronen** ja FM **Vilma Niskanen** sekä YTK **Tuija Väyrynen** hallinnon assistentiksi.

Vuoden lopulla aloitti asiantuntijana antropologian väitöskirjaa viimeistelevä MMM **Atte Penttilä**. Hanketyöhön tulivat mukaan myös hallintotieteiden opiskelija **Riikka Hauhtonen** ja informaatiotutkimuksen opiskelija **Amal Ismail**, jotka työskentelevät määräaikaisina assistentteina.

Rekrytoinnit kertovat, että arvostamme monialaisuutta, erilaisia taustoja ja sukupolvien vuoropuhelua. Menestyksemme nojaa erilaisten ihmisten ennakkoluulottomaan yhteistyöhön.

Olemme edenneet viidessä vuodessa kolmen tohtorin tiimistä keskisuureksi riippumattomaksi tutkimuslaitokseksi. Matka on kesken. Startup-hengessä haluamme edetä ripeästi ja tehdä rohkeita valintoja. Meillä on tekemisen paloa, iloa ja näkemys siitä, mihin voimme päästä.

Olemme monitieteisenä tutkimuslaitoksena harvinaisuus Suomessa. Pidämme kiinni työn laadusta, palvelemme tiedolla ja arvostamme vuoropuhelua tiedon käyttäjien kanssa. Haluamme lisätä monitieteistä ymmärrystä, jotta suomalainen yhteiskunta pärjää, yritykset menestyvät ja ihmiset voivat elää kestävä, hyvää elämää.

Polarisaation aikana myös tutkimuksen kentällä on mietittävä, miten eriseuraisuutta voidaan purkaa ja saada aikaan yhteisiksi koettuja päätöksiä. Mitä monisyisempiä ongelmat ovat, sitä monipuolisempaa tietoa päättäjät tarvitsevat. Tarpeen on myös rohkeus nojata tietoon.

Työmme eteneminen on kiinni ihmisistä, jotka antavat meille aikaansa. Vuoden aikana meillä on ollut onni saada kehittymiseen erinomaista tukea ja ohjausta puheenjohtaja **Risto Murron** vetämältä hallitukselta, jossa on monipuolinen edustus yhteiskunnan eri aloilta. Myös keskustelut hankekumppaneiden, asiakkaiden ja rahoittajien kanssa ovat vieneet työtämme eteenpäin.

Helsingissä 15.1.2022
Karina Jutila
johtaja
E2 Tutkimus

TUTKIMUSOHJELMAT

Tutkimusohjelma:

Ilmiöt, ihminen ja yhteiskunta

Ilmiöt, ihminen ja yhteiskunta -tutkimusohjelmassa tutkitaan yhteiskuntaan ja sen ilmiöihin liittyviä tekijöitä. Ohjelman painopisteitä ovat työ, osaaminen ja koulutus, vaalit ja demokratia, tasa-arvo, yhteisöt ja osallisuus sekä nuoret ja sukupolvisuhteet.

Ohjelmassa tuotettu tieto lisää ymmärrystä yhteiskunnan muutoksista, vahvistaa tasa-arvoa ja yhdenvertaisia osallistumisen mahdollisuuksia sekä auttaa kehittämään yhteiskunnan palveluita ja organisaatioita.

Vuonna 2021 tutkimusohjelmassa jatkui **Sukupolvien huolet ja voimat** -hankekokonaisuus, jossa selvitetään kolmen osatutkimuksen kautta mikä sukupolvia yhdistää ja missä on eroja. Hankkeessa tarkastellaan erityisesti nuorten ja keski-ikäisten näkemyksiä. Hankkeen kaksi ensimmäistä osatutkimusta, työelämään keskittyvä **Työn sukupolvet** sekä instituutioita ja luottamusta tarkasteleva **Luottamusta ilmassa** valmistuivat toimintavuoden aikana. Osallistavalla otteella toteutettava kolmas osatutkimus, **Nuorten hyvä elämä** käynnistettiin hankkeeseen palkattujen nuorten kanssa.

Tutkimusohjelmassa tarkasteltiin myös ikääntyneiden naisten elämänviisautta ja sen välittymistä sukupolvelta toiselle hankkeessa **Ikääntyneiden naisten hiljainen elämäntaito kulttuurisena pääomana** sekä käynnistettiin kansainvälisen asiantuntijatyövoiman kiinnittymistä Suomeen tarkasteleva konsortiohanke **Kansainvälisten osaajien Suomi**.

Tutkimusohjelman alla toteutettiin myös tilaustöitä opintojen keskeytysten ja viivästymisen syistä, tuotettiin asiantuntijapalveluita medialle ja taustoitettiin tiedolla eri sektoreiden päätöksentekijöitä. Tiedolla palveleminen on olennainen osa E2 Tutkimuksen toimintaa ja pyrkimystä rakentaa kestävä yhteiskuntaa. Tämä näkyy myös tutkimusohjelman töissä.

SUKUPOLVIEN HUOLET JA VOIMAT -HANKEKOKONAISUUS

Sukupolvien huolet ja voimat on useasta osatutkimuksesta muodostuva kokonaisuus, jolla tuotetaan monitieteistä tietoa ennakointiin ja yhteiskunnan instituutioiden kehittämiseen. Hanke käynnistyi keväällä 2020 ja päättyi keväällä 2022.

Yhteiskunnan jatkuvuuden kannalta on tärkeää ymmärtää, mikä yhdistää eri sukupolvia ja missä on eroja. Tieto auttaa paitsi ennakoimaan muutostekijöitä myös tunnistamaan pinnan alla olevia mahdollisia riskejä. Tutkimus tekee näkyväksi hiljaisia signaaleja, jotka voivat kasvaessaan haastaa yhteiskuntakehitystä. Piilevät, uudet tekijät eivät nouse esiin barometrien kaltaisissa selvityksissä, vaan edellyttävät monimenetelmällistä otetta.

Hankekokonaisuuden vastuututkija on ohjelmajohtaja **Jenni Simonen**.

Sukupolvien huolet ja voimat I: Työelämän yhteiset nimittäjät

Ensimmäisessä osatutkimuksessa tavalliset suomalaiset saivat mahdollisuuden sanoittaa työn ja toimeentulon todellisuutta ja näkymiä eteenpäin. Tutkimuksessa selvitettiin nuorten ja keski-ikäisten näkemyksiä työstä ja toimeentulosta sekä sopimisesta ja ammattiliitoista.

Hanke lisäsi ymmärrystä sukupolvien välisistä suhteista ja tuotti tietoa sukupolvia yhdistävistä sekä erottavista tekijöistä. Tutkimus toi esiin myös hiljaisia signaaleja, joihin on hyvä havahtua.

Tutkimushankkeessa hyödynnettiin sekä määrällistä että laadullista tutkimusotetta. Hankkeessa kerättiin laadullinen ryhmähaastatteluaineisto nuorilta ja keski-ikäisiltä sekä eri ikäryhmiä koskeva mittava kyselyaineisto.

Tutkimuksen rahoittivat yhdessä **Teollisuuden palkansaajat**, ammattiliitot **JHL**, **PAM**, **Pro** ja **Paperiliitto** sekä **E2 Tutkimus**. Tutkimusraportti *Työn sukupolvet: Tutkimus nuorten ja keski-ikäisten työelämänäkemyksistä* julkaistiin huhtikuussa 2021. Tutkimuksen tekivät **Jenni Simonen**, **Aino Heikkilä** ja **Jussi Westinen**.

Sukupolvien huolet ja voimat II: Instituutiot ja kansalainen – suhde muutoksessa?

Alkukesällä 2020 käynnistyi hankkeen toinen osatutkimus. Siinä selvitettiin eri ikäisten suhdetta keskeisiin yhteiskunnan instituutioihin. Tarkastelussa olivat muun muassa perhe, kunta, media, poliittinen päätöksenteko, kirkko ja eläkejärjestelmä. Kiinnostavan lisän hankkeeseen toi aineistonkeruu heti koronakriisin alkuvaiheen jälkeen. Hankkeessa kerättiin mittava kyselyaineisto ja laadullinen haastatteluaineisto.

Hankkeessa selvitettiin, luottavatko eri sukupolvet, erityisesti nuoret ja keski-ikäiset, samalla tavoin yhteiskunnan instituutioihin ja miten korona on vaikuttanut luottamukseen. Lisäksi tarkasteltiin miten eri sukupolvet suhtautuvat yleisemmin hyvinvointiyhteiskuntaan. Tutkimus tuotti tietoa sukupolvia

yhdistävistä ja erottavista tekijöistä ja piirsi esiin tekijöitä, jotka voimistuessaan saattavat heikentää kansalaisten luottamusta yhteiskuntaan ja sen instituutioihin.

Tutkimuksen rahoittivat yhdessä E2 Tutkimus, **Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra, Suomen Kuntaliitto ja Työeläkevakuuttajat TELA**. Tutkimusraportti *Luottamusta ilmassa – Tutkimus eri sukupolvien luottamuksesta yhteiskunnan instituutioihin?* julkaistiin syyskuussa 2021. Tutkimuksen tekivät **Jenni Simonen, Jussi Westinen, Ville Pitkänen ja Aino Heikkilä**.

Sukupolvien huolet ja voimat III: Nuorten hyvä elämä

Keväällä 2021 käynnistyi Sukupolvien huolet ja voimat -hankekokonaisuuden kolmas ja viimeinen osatutkimus. Hanke kestää kevääseen 2022 saakka.

Hankkeessa selvitetään, mistä nuorten hyvä elämä muodostuu, mikä antaa voimaa, mikä huolestuttaa, mihin nuoret kiinnittyvät ja millainen on nuorten mielestä Suomen seuraava iso tarina. Tutkimus antaa tietoa myös siitä, miten nuoret ovat kokeneet koronaviruksen.

Tutkimus toteutetaan osallistavalla otteella. Hankkeeseen palkattiin nuoria tekemään tutkimusta tutkijoiden rinnalla. He ovat mukana kaikissa työvaiheissa ja ideoivat muun muassa kenttätöiden toteutusta, viestintää ja tulosten raportointia.

Tutkimus perustuu 20–29-vuotiailta kerättäviin kysely- ja ryhmähaastatteluaineistoihin, joita toteutettiin syksystä 2021 alkaen. Ryhmähaastatteluja on pystytty toteuttamaan Helsingissä, Oulussa ja Vaasassa koronarajoituksista huolimatta. Laajalla aineistonhankinnalla on saatu tietoa alueellisista erityispiirteistä sekä suomenkielisten, ruotsinkielisten ja ulkomaalaistaustaisten nuorten näkemyksistä.

Hankkeessa tuotettava tieto palvelee eri sektoreiden päättäjiä, oppilaitoksia, kuntien ja alueiden kehittäjiä, tiedeyhteisöä ja julkista keskustelua. Hankkeessa on monipuolinen, sektorirajat ylittävä kumppanijoukko. Työtä rahoittavat **opetus- ja kulttuuriministeriö, Svenska Kulturfonden, STTK ry, Työeläkevakuuttajat TELA ry, Oulun kaupunki, Oulun yliopisto, Vaasan kaupunki, Vaasanseudun Kehitys Oy VASEK, Väinö Tannerin Säätiö ja Suomen Kulttuurirahaston Etelä-Pohjanmaan maakuntarahasto**.

Lisäksi hankkeen toteutuksessa tehdään yhteistyötä **Vaasan Setlementin, Vaasan yliopiston ylioppilaskunnan, Wasa Innovation Centerin ja Åbo Akademin** tutkijoiden kanssa.

Tutkimusta johtaa **Jenni Simonen** ja sitä toteuttavat **Eija Eronen, Vilma Niskanen, Amal Ismail, Riikka Hauhtonen ja Roosa Veijola**. Hanke päättyy keuhällä 2022.

Ikääntyneiden naisten hiljainen elämäntaito kulttuurisena pääomana

Syksyllä 2020 yhteistyössä tutkimusprofessori **Marja Holmilan** (emerita, THL) kanssa käynnistettiin Ikääntyneiden naisten hiljainen elämäntaito kulttuurisena pääomana -tutkimushanke. Hankkeessa tarkasteltiin ikääntyneiden naisten elämänaikaista viisautta ja sen siirtymistä sukupolvelta toiselle haastatteleamalla yli 70-vuotiaita naisia.

Tutkimus toi esiin ikääntyneiden naisten äänen, jota usein ei kuunnella. Se kuvasi ikääntyneiden naisten elämänaikaista tietämystä niin, että edes osa siitä muuttuisi yhteiseksi kulttuuriseksi pääomaksi ja välittyisi sukupolvelta toiselle.

Hankkeen yhteistyökumppaneita ovat **Eläkkeensaajien Keskusliitto ry, Eläkeläiset ry, Eläkeliitto ry, Kristillinen eläkeliitto ry** ja E2 Tutkimus. Hankkeen vastuuhenkilö E2 tutkimuksessa on **Jenni Simonen**.

Tutkimus valmistui vuoden lopulla ja julkistettiin tammikuussa 2022 nimellä *”Semmosta elämänviisautta, jota olisi sopinut kyllä vähän laajemminkin kuunnella” - Ikänaisten elämisen taito ja kokemukset asemastaan yhteiskunnassa*. Raportti sai merkittävää maan laajuista julkisuutta ja oli mm. Ylen tv-uutisten pääaiheita.

Kansainvälisten osaajien Suomi

Syksyllä 2021 käynnistyi Kansainvälisten osaajien Suomi -konsortiohanke. Se tarttuu yhteiskuntamme keskeisiin haasteisiin: osaajapulaan ja ikääntymisen seurauksiin sekä digitalisaation ja automaation aiheuttamaan työn murrokseen. Hanke linkittyy myös globaali koronapandemian vauhdittamiin työelämän muutoksiin.

Suomi tarvitsee enemmän osaajia ja uudenlaista osaamista sekä taustaltaan kansainvälisiä osaajia, joilla on kulttuurista pääomaa, verkostoja ja kykyä haastaa ja kehittää totuttuja toimintatapoja. Kansainvälisyys sinänsä tuo lisäarvoa työelämän kehittämiseen, innovatiivisuudelle ja Suomen kilpailukyvyille.

Tutkimushankkeessa etsitään vastauksia siihen, miten muuttuneissa oloissa Suomesta voi tulla kutsuva ja sitouttava maa. Tutkimus palvelee julkisen ja yksityisen sektorin tarpeita saada uusia osaajia sekä varautumista väestön ikääntymiseen. Hanke etsii vastauksia siihen, miten kansainvälisiä osaajia saadaan lisää Suomen kehittämiseen.

Olennaista hankkeessa on yli sektorirajojen ulottuva työtapo, jossa kohtaavat julkisen sektorin asiantuntijat ja vaikuttajat, yritykset, työelämän järjestöt, korkeakoulut, tutkijat ja tutkimuksen kohteena olevat kansainväliset osaajat.

Hankkeen rahoittajiksi koottiin laaja kansallinen konsortio. Mukana ovat **Elinkeinoelämän keskusliitto, Teknologiateollisuus, Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT, KEVA, Tekniikan Akateemiset, Teollisuuden palkansaajat, ulkoministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Business Finland, sekä Helsingin, Espoon, Tampereen ja Oulun kaupungit**.

Hanke toteutetaan vuosina 2021–2023. Hanketta johtaa **Mari K. Niemi** ja sitä toteuttavat **Ville Pitkänen**, **Matti Välimäki** ja **Roosa Veijola**.

Tutkijoiden vaikuttavuutta vahvistamassa (BASE)

Pilottihankkeessa kehitetään ratkaisuja ulkomaisten tutkijoiden ja asiantuntijoiden yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen, medianäkyvyyden ja vaikuttavuuden vahvistamiseksi.

Hanketta johtaa VTT, dosentti **Mari K. Niemi** ja koordinoi tehtävään vuoden lopulla valittu MA **Gökhan Depo**. VTT **Ville Pitkänen**, VTT **Matti Välimäki** ja MA **Roosa Veijola** kuuluvat hanketiimiin.

Työlle saatiin Jenny ja Antti Wihurin rahaston rahoitus syksyllä 2021 ja työ toteutetaan vuonna 2022. Yhteistyökumppaneita ovat **Haaga-Helian ammattikorkeakoulu**, **LUT-yliopisto**, **Suomen tiedetoimittajain liitto**, **Tieteentekijät ry**, **Turun yliopisto** ja **Vaasan yliopisto**.

Tutkimusohjelma:

Ruoka ja ympäristö

Ruoka ja ympäristö -tutkimusohjelmassa käsitellään ruokaan ja ympäristöön liittyviä teemoja kestävästä yhteiskunnan rakentamisesta. Ohjelmassa ymmärretään ruokaturvan, ruokajärjestelmien ja kestävästä kehityksen keskeiset asiat ja niiden väliset yhteydet niin maailmanlaajuisesti kuin Suomessa. Ohjelman painopisteitä ovat kestävä ruokaturva ja ruokajärjestelmä osana yhteiskunnan kestävästä kehitystä Suomessa ja maailmassa, ruokajärjestelmien kestävyysmurros ja tulevaisuus sekä globaalin ja lokaalin rajapinnat.

Ohjelmassa tuotetaan ja vedetään yhteen tutkimustietoa. Tavoitteena on vahvistaa rakentavaa, kokonaisvaltaista lähestymistapaa julkisessa keskustelussa ja päätöksenteossa sekä tiedontuottajien ja päätöksentekijöiden vuorovaikutusta.

Vuonna 2021 jatkettiin työtä isossa **Just Food** -konsortiohankkeessa. **Sujuva arki, parempi elämä (SAPE) – maaseudun kestävästä kehityksen tila ja tavoitteet Suomessa** konsortiohankkeessa arvioitiin Suomen maaseutualueiden kestävästä kehityksen tilaa ja selvitettiin, miten maaseutu näkyy kestävästä kehityksen kansallisessa politiikassa.

Tutkimusohjelman alla käynnistyi uusi tutkimushanke **Ruokavarma – Suomen ruokajärjestelmän haavoittuvuus**, jossa konsortiokumppaneiden kanssa tarkastellaan suomalaisen ruokajärjestelmän keskinäisriippuvuuksista aiheutuvia haavoittuvuuksia ja tunnistetaan keskeisiä ratkaisuja, joilla ruokajärjestelmän kestävyyttä ja resilienssiä voidaan parantaa.

Lisäksi ohjelman alla tehtiin korkeatasoisia tilaustöitä ja tuotettiin asiantuntijapalveluita myös kansainväliselle kentälle kestävästä ruokajärjestelmän ja globaalin ruokaturvan saavuttamiseksi. Tilaustöistä keskeisin oli **YK:n ruoka- ja maatalousjärjestön FAO:n ilmastostrategian** kirjoitus, josta vastasi Kaisa Karttunen.

Yhteiskunnallinen vuorovaikutus on E2 Tutkimuksen työn kulmakivi, mikä näkyy vahvasti tutkimusohjelman toteutuksessa.

Reilu ruokamurros – JUST FOOD

Toimintavuoden aikana jatkettiin vuonna 2019 alkaneen JUST FOOD -hankkeen toteutusta. Hankkeessa tutkitaan, miten harpataan kohti kestävä, terveellistä ja ilmastoviisasta ruokajärjestelmää hyväksyttävästi ja oikeudenmukaisesti. Ruokamurrosta tarkastellaan ympäristön, taloudellisen kannattavuuden sekä ihmisten terveyden ja ravitsemuksen näkökulmasta.

Hanketta rahoittaa Suomen Akatemian yhteydessä toimiva **Strategisen tutkimuksen neuvosto (STN)**. Hankkeessa kehitetään kriteerejä ruokamurroksen oikeudenmukaisuuskysymysten arvioimiseen. Yhdessä laajan sidosryhmäjoukon kanssa määritellään politiikkatoimia, jotka mahdollistavat kaikille reilun ruokamurroksen.

Yhteiskehittämisessä tutkijoiden rinnalla on mm. ruokapalveluyrityksiä, suomalaisia maidontuottajia, yhteisömaatalouden toimijoita sekä brasilialaisia soijantuottajia.

Hankekumppaneina kesäkuussa 2019 alkaneessa kuusivuotisessa hankkeessa ovat **SYKE, LUKE, THL, Jyväskylän yliopisto** sekä **Bernin yliopisto**.

E2 Tutkimus osallistuu politiikkatoimia ja maidontuottajien näkemyksiä tutkiviin työpaketteihin sekä vastaa hankkeen yhteiskunnallisesta vuorovaikutuksesta ja viestinnästä.

Hanketta toteuttivat vuoden aikana **Kaisa Karttunen, Anni Savikurki, Marjatta Selänniemi** ja **Roosa Veijola**.

Sujuva arki, parempi elämä (SAPE) – Maaseudun kestävä kehityksen tila ja tavoitteet Suomessa

Syksyllä 2019 alkaneessa konsortiohankkeessa arvioidaan Suomen maaseutualueiden kestävä kehityksen tilaa ja selvitetään, miten maaseutu näkyy kestävä kehityksen kansallisessa politiikassa. E2 Tutkimuksen vastuulla on erityisesti aiheen tarkastelu maaseudun naisten ja tyttöjen näkökulmasta.

Maaseudun kestävä kehityksen tilaa arvioidaan kansallisten ja kansainvälisten kestävä kehityksen indikaattorien valossa. Lisäksi tutkimuksessa selvitetään maaseudun näkyvyyttä ja roolia kestävä kehityksen kansallisessa politiikassa sekä analysoidaan kestävä kehityksen tavoitteita perustuen maakuntien, kuntien ja kylien strategioihin. Erityiskohteena tutkimuksessa on naisnäkökulma maaseudun kestävä kehityksen haasteisiin ja kehittämistarpeisiin.

Tutkimuksessa tehdään johtopäätöksiä ja annetaan suosituksia maaseutualueiden hyvän elämän, kestävä arjen ja elinvoiman uudistumisen näkökulmista.

Maa- ja metsätalousministeriön rahoittamassa ja tammikuuhun 2022 kestävässä hankkeessa käytännön johtovastuu siirtyi **Pellervon taloustutkimus PTT:ltä** E2 Tutkimukselle vuoden aikana. PTT jatkoi mukana toteutuksessa ja vastasi yhä hankehallinnosta. Hankkeen yhteistyökumppanina on **Suomen Kylät ry**. Hanketta toteuttivat E2 Tutkimuksessa **Kaisa Karttunen, Marjatta Selänniemi** ja **Anni Savikurki**.

Ruokavarma – Suomen ruokajärjestelmän haavoittuvuus: Keskinäisriippuvuuden verkko toimintakyvyn haasteena

Syksyllä 2021 alkaneessa konsortiohankkeessa tutkitaan suomalaisen ruokajärjestelmän keskinäisriippuvuuksista aiheutuvia haavoittuvuuksia ja tunnistetaan keskeisiä ratkaisuja, joilla ruokajärjestelmän kestävyttä ja resilienssiä voidaan parantaa. E2 Tutkimus vastaa hankkeen haavoittuvuusanalyysistä, joka toteutetaan yksilö- ja ryhmähaastattelujen avulla.

Kansallinen ja kansainvälinen ruokapolitiikka ja yhteiskunnallinen keskustelu ovat keskittyneet viime vuosikymmenten aikana ruokajärjestelmän hintakilpailukykyyn edistämiseen. Ruokajärjestelmän kokonaiskilpailukyky ei kuitenkaan muodostu vain tuotantokustannusedusta vaan myös järjestelmän kyvystä täyttää perustehtävänsä – ruuan riittävästä tarjonnasta – erilaisissa olosuhteissa ja tilanteissa.

Tutkimuksen kohteena on keskinäisriippuvuuksista aiheutuva ruokajärjestelmän haavoittuvuus, joka uhkaa ruokajärjestelmän kykyä täyttää perustehtävänsä. Haavoittuvuuden vähentäminen edellyttää näiden keskinäisriippuvuuden systeemistä tarkastelua, minkä avulla voidaan tunnistaa keskeisiä ratkaisupisteitä.

Haavoittuvuuden muutoksia arvioidaan kolmen skenaarion avulla. Toimijaverkkoanalyysi paljastaa mahdolliset toimenpiteet haavoittuvuuden vähentämiseksi kussakin skenaariossa. Samalla se kertoo haavoittuvuuden siirtymistä ja kerrannaisvaikutuksista toimenpiteiden seurauksena.

Hanketta rahoittaa **maa- ja metsätalousministeriö** ja sen konsortion muodostavat **Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskus**, **Jyväskylän yliopiston Kauppakorkeakoulu** ja E2 Tutkimus. Tutkimushanke valmistuu vuonna 2022. E2 Tutkimuksessa hanketta toteuttivat **Kaisa Karttunen, Marjatta Selänniemi, Atte Penttilä ja Anni Savikurki**.

Tutkimusteemoihin sisältyvät asiantuntijapalvelut

Tutkimusten ja selvitysten lisäksi olemme vuoden aikana tarjonneet asiantuntijapalveluita laajasti yhteiskunnan toimijoille eri sektoreilla: julkiseen hallintoon, politiikkaan, medialle, kansalais- ja etujärjestöille, säätiöille sekä yrityksille.

Vuodesta 2018 alkaen osa E2 Tutkimuksen työstä (enimmillään 1/6 liikevaihdosta) on ollut kaupallista palvelutoimintaa, jossa tuotamme tietoa ja asiantuntijapalveluja tilaavan organisaation omaan käyttöön. Tämän palvelutoiminnan osalta E2 Tutkimus on alv-velvollinen ja työt pidetään selkeästi erillään yleishyödyllisestä toiminnasta, joka on yksiselitteinen päätehtävämme.

Vuonna 2021 tilaustöiden kysyntä on kasvanut koronapandemiaa edeltävälle tasolle. Organisaatiot ovat panostaneet asiantuntija- ja tutkimuspalveluihin. Vuoden aikana olemme tuottaneet joukon tutkimus- ja asiantuntijatöitä, mm. selvityksiä, tiedon analysointia, tulkitsemista ja tiivistämistä tilaajan tarpeisiin. Asiantuntijakirjoitukset, luennot ja alustukset ovat myös osa asiantuntijatoimintaa. Sopimukset palveluista tehtiin joko yksittäistä tehtävää koskevin tai pitkäaikaisina raamisopimuksina.

YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS

Vaikuttamisen lähtökohdat

E2 Tutkimus edistää tutkitun tiedon leviämistä ja hyödyntämistä yhteiskunnan eri sektoreilla. Jaamme tuottamaamme tietoa maksutta laajasti eri areenoita ja sidosryhmäverkostoja hyödyntäen. Vuoden aikana tuottamaamme asiantuntija- ja tutkimustietoa ovat hyödyntäneet mm. useat ministeriöt, useat etu- ja kansalaisjärjestöt, yritykset sekä kaikki keskeiset suomalaismediat. Vaikuttavuutta lisäävät kansainväliset kumppanuudet ja asiantuntijatyöt.

Vaikuttavuuden kannalta olennaista on panostaa paitsi tutkimusosaamiseen ja työprosesseihin myös koko henkilöstön viestintätaitoihin, työn sanallistamiseen, ajoitukseen ja viestinnän käytännön toteutukseen.

Tutkimus- ja asiantuntijatiedon vaikuttavuuden kannalta on tärkeää, että tuotteet ovat selkeitä, viimeisteltyjä ja käyttäjälähtöisiä. Tähän olemme panostaneet lisää syksyn 2021 aikana. Kehittämistyössä ovat mukana henkilöstö, hallitus ja sidosryhmät.

Viestintä on jatkuvaa ja kiinteä osa hankkeiden toteutusta. Kerromme työmme etenemisestä tiedotteilla, yleistajuisilla blogiteksteillä, tapahtumissa ja sosiaalisessa mediassa. Viestinnän ja vuorovaikutuksen yksityiskohtainen suunnittelu on olennainen osa toimintaamme.

Viestinnässä on panostettu podcasteihin, videoihin, some-viestintään, mediayhteistyöhön ja vaikuttajaviestintään. Lisäksi on pystytty aiempaa paremmin hyödyntämään synergiaetuja viestinnässä sekä hankesuunnittelussa ja -neuvotteluissa.

Tutkijoiden ja asiantuntijoiden työn tueksi ostimme mm. editointi- ja käännöspalveluja, ja valtaosa tiedotteista julkaistaan kahdella tai kolmella kielellä. Hankkeissa on usein työkielinä suomen lisäksi englanti ja ruotsi.

E2 Tutkimuksen asiantuntijat kirjoittavat tutkimusraportteja, kolumneja, blogeja ja muita tekstejä, pitävät luentoja yliopistoissa ja ohjaavat opinnäytetöitä, alustavat asiantuntija- ja päättäjäyleisöille, osallistuvat paneeleihin, antavat päätöksentekoon asiantuntijalausuntoja, esiintyvät asiantuntijoina mediassa ja osallistuvat tutkijaseminaareihin. Asiantuntijat toimivat myös luottamustehtävissä säätiökentällä. Monipuoliset tehtävät ja hyvät yhteiskuntasuhteet tukevat E2 Tutkimuksen tunnettuutta ja etenemistä tutkimuslaitoksena.

Esiintymiset perinteisessä mediassa ja päätöksentekoaareenoilla

E2 Tutkimuksen asiantuntijat olivat toimintavuoden aikana vahvasti näkyvillä perinteisessä mediassa, kuten television ja radion ajankohtaisohjelmissa (mm. Yle A-studio, A-Talk, radion Ykkösaamu, Marja Sannikka - ohjelma, Ylen kuntavaalilähettykset radiossa ja Tv1:ssä, Maailmanpolitiikan arkipäivää, tv-uutislähettykset, MTV Uutisaamu, Kauppalehden Viikon vieras).

Sanoma- ja aikakauslehdet uutisoivat ja hyödynsivät E2 Tutkimuksen asiantuntijaosaamista (mm. haastattelut, kolumnit, yliöt, artikkelit, raporttien uutisointi ja pääkirjoitukset). E2 Tutkimus oli esillä kaikissa keskeisissä medioissa. Mediaseuranta osoittaa, että osumat kattoivat koko maan ja mukana oli isojen medioiden lisäksi paikallis- ja aluelehtiä. E2 Tutkimuksen omia osumia kertyi pitkin työvuotta noin 200 ja tavoitettu lukija- ja katsojamäärä lasketaan miljoonissa. Lukema ei sisällä konsortiohankkeiden mediaosumia.

Keskeinen osa työtä oli myös median taustoittaminen. E2 Tutkimuksen asiantuntijat antoivat taustahaastatteluja, analysoivat yksittäisiä journalistisia tuotteita median sisäiseen kehittämistyöhön ja antoivat sisältö- ja asiantuntijavinkkejä ohjelmien ja juttujen tuotantoon.

Yksittäisten ohjelmien suunnittelussa E2 Tutkimuksen osaajilla oli tätäkin suurempi rooli, kun tuotteiden suunnitteluvaiheessa tehtiin yhteistyötä yksittäisen toimittajan tai laajemmin tuotannon kanssa. Tämä ulospäin näkymätön työ on tärkeää, jotta journalistit voivat tehdä työtään kiireistä huolimatta tietoperusteisesti ja vahvistaa rakentavaa julkista keskustelua.

E2 Tutkimuksen asiantuntijat olivat vuoden aikana mukana taustoittamassa poliittisten päättäjien, järjestövaikuttajien, säätiöiden ja hallinnon asiantuntijoiden työtä. E2 Tutkimuksen Kaisa Karttunen osallistui koko hallituskauden ajaksi asetettuun Yhteinen ruokapöytä -keskustelufoorumiin, jossa luodaan tulevaisuuden tavoite Suomen ruokajärjestelmälle ja nimetään keinot sen saavuttamiseksi. Keskustelufoorumi on asetettu pääministeri Sanna Marinin hallituksen toimikaudeksi.

Myös Karina Jutila, Mari K. Niemi, Ville Pitkänen, Marjatta Selänniemi ja Jenni Simonen taustoittivat eri alojen päättäjien ja vaikuttajien työtä alustuksillaan (yleisönä mm. liittojohtajat, etujärjestövaikuttajat, ministeriöiden ja kuntien viranhaltijat, yritysjohtajat). Lisäksi oltiin kuultavana eduskunnan sivistysvaliokunnassa sekä kehityspoliittisessa toimikunnassa ja kestävän kehityksen toimikunnassa ja keskusteltiin yhteistyöstä tulevaisuusvaliokunnan ja eduskunnan naisverkoston kanssa. Ruoka- ja ympäristö -tutkimusohjelman asiantuntijat Kaisa Karttusen johdolla ovat tuottaneet tietoa YK:n ruoka- ja maatalousjärjestö FAO:lle ja Suomen ulkoministeriölle. FAO:lle on tehty myös hanke-evaluointeja.

Edellä kuvatuissa tapahtumissa olemme hyödyntäneet ja jakaneet E2 Tutkimuksen tuottamaa tietoa ja vahvistaneet ymmärrystä ajankohtaisista yhteiskunnallisista ilmiöistä, niiden taustoista ja heijastumisesta tulevaan.

Korona-aika on lisännyt tarvetta E2 Tutkimuksen monitieteiselle tiedolle ja tämä on näkynyt mm. kutsuina alustamaan, paneeleihin ja pyöreän pöydän keskusteluihin (mm. järjestöjen seminaarit ja kokoukset sekä Suomi Areena ja Wasa Future Festival). Koronan vaikutuksesta monet tilaisuudet järjestettiin verkkoympäristössä tai hybriditapahtumina.



TAKAISIN

Ykkösaamu

Puolueiden suosio vaalien alla

Julkaistu: to 6.5. klo 9.25 · Kuunneltavissa toistaiseksi · 5143 kuuntelukertaa

▶ TOISTA **+** LISÄÄ JONOON **↓** LATAA TIEDOSTO

Ylen puoluekannatusmittaus. Miten vaikuttivat riihijumi ja lähestyvät kuntavaalit? Vieraina valtio-opin emeritusprofessori Heikki Paloheimo ja tutkimusjohtaja Juho Rahkonen, Taloustutkimus.

Skotlannin vaalit. Vieraina professori Juhana Aunesluoma Helsingin yliopistosta ja puhelimesta Glasgow'sta tutkimusjohtaja Mari K. Niemi e2 Tutkimuksesta.

Keskustelijat Juhana Aunesluoma ja Mari K. Niemi




JOHTAJA, E2

KARINA JUTILA

Jaa oh

Tuomo Lappalainen
@TuomoLap

Työllisyysasteen nostaminen on vaikeaa, jos uupumus ja stressi syövät voimia ja pilaavat työelämän mainetta, kirjoittavat @karinajutila @MariKNiemi ja @simonen_jenni uudessa Kanavassa.



Kanava: Lähes puolet suomalaisista pelkää kuormittuvansa työssä liikaa – Työelä... Työelämä on viritetty väärin, jos ylikuormitus uhkaa nuoriakin, kirjoittavat Karina Jutila, Mari K. Niemi ja Jenni Simonen.
suomenkuvalehti.fi

Spotify

Koti
Haku
Oma kirjasto
Luo soittolistia
Tykättyt kappaleet

POD JUST FOOD

PODCAST

Ruoka murroksessa

JustFood-hanke

SEURAA

Kaikki jaksot

Jakso 5 - Maaperän päästövähennyskeskustelu käy kuumana
Puhutaanpa pelkoista. Miten vähennetään päästöjä ja lisäään hiilen sitoutumista maaperään? Ratkaisut tekee kopulta viljelijä. Pöytäkirja ilmestyy ensi viikolla. Miten vähennetään päästöjä, mutta säilyttää maaperän elävyyden? Ennen kuin viljelijät ovat pian katoavan katoavan...
10. toukokuuta - 49 min

Jakso 4 - Mitkä ovat ruokamurroksen haavoittuvat ryhmät?
Jakso 4 - Mitkä ovat ruokamurroksen haavoittuvat ryhmät? Neijänneissä jaksossa pitkän linjan ravitsemusasiantuntijat Liisa Valsta ja Aija Lyytikäinen tuovat tasapainottavia elementtejä joskus repiväänkin ruokakeskusteluun. Keskustelussa pohditaan malleja...
20. huhtikuuta - 40 min

Jakso 3 - Murrospolkuja pitkin astellen
Kolmannessa jaksossa Jyrki Nieminen ja Birgitta Vainio-Mattila puhuvat politiikkaa, mutta hyvin käytännönlähtöisellä ja mielenkiintoisella tavalla. Keskustelun aikana selvää, miten voisimme astella erilaisia murrospolkuja pitkin kohti reitua, kestävää ja ilmastovastaista...
10. huhtikuuta - 40 min

Tietoja
JustFood-hankkeen podcast

Toiminta sosiaalisessa mediassa

Vuonna 2021 asemamme vahvistui entisestään viestipalvelu Twitterissä. Vuoden 2021 aikana E2 Tutkimuksen Twitter-tilillä oli noin 1 600 seuraajaa ja asiantuntijoiden tileillä yhteensä yli 24 000 seuraajaa.

Lisäksi E2 Tutkimuksen hankkeilla oli omia Twitter-tilejään. JUSTFOOD-konsortion tiliä seurasi yli 1 000 käyttäjää. Omat Twitter-tilit perustettiin myös ”Nuorten hyvä elämä” - ja ”Kansainvälisten osaajien Suomi” - tutkimushankkeille. Näillä tileillä seuraajia oli yhteensä noin 500.

”Nuorten hyvä elämä” -hankkeen osallistava ote näkyi myös viestinnässä. Painopisteenä on ollut tutkimusmatkan raportointi kuvallisen ja audiovisuaalisen sisällön avulla. Hankkeessa on tuotettu esimerkiksi kenttämatoja kuvaavia videoita. Sosiaalisen median (Instagram ja Twitter) avulla on tavoitettu nuoria eri puolilla Suomea ja kutsuttu heitä tuottamaan omaa materiaalia hankkeeseen.

Vuoden aikana olemme panostaneet hankkeista ja tutkimustuloksista viestimiseen Twitterissä esimerkiksi niin, että hankekumppaneita edustavat henkilöt (mm. etujärjestöjohtajat, ministeriöiden edustajat) kommentoivat julkaisupäivänä tuoreeltaan tuloksia ja arvioivat niiden merkitystä omalle alalleen. Tämä palveli tutkimusaiheisiin liittyvää jatkokeskustelua ja vahvisti tiedon vaikuttavuutta.

Jaoimme tietoa käynnissä olevista hankkeista myös E2 Tutkimuksen Facebook- sivuilla ja tutkijoiden LinkedIn- tileillä.

E2 Tutkimuksen YouTube-kanavalla julkaistiin ”Työn sukupolvet” -raportin video, jolla ammattiliittojen johtajat nostivat esiin tutkimuksen tuloksia oman toimialansa näkökulmasta. Kanava toimi myös alustana ”Luottamusta ilmassa, mutta kuinka paljon?” -tutkimusraportin hybridimuotoiselle julkistamistilaisuudelle. Tapahtumaa oli mahdollista seurata Helsingin Musiikkitalossa ja striimauksen välityksellä YouTube-kanavalta.



Toiminta akateemisilla areenoilla

E2 Tutkimuksen tutkijat olivat mukana tieteellisessä toiminnassa ohjaamalla opinnäytetöitä ja väitöskirjoja, pitämällä luentoja yliopistoissa ja tiedeseminaareissa, osallistumalla tieteellisten artikkelien kirjoitukseen sekä toimimalla refereinä tieteellisille lehdille.

Tuottamiamme raportteja ja aineistoja käytettiin opetuskäytössä yliopistoissa ja muissa oppilaitoksissa. Edistimme tiedeyhteisön sisäistä yhteistyötä luovuttamalla päättäneiden hankkeiden aineistot Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon opetus- ja tutkimuskäyttöön. Aineistomme olivat jatkokäytössä ainakin kahdessa väitöstutkimuksessa.

Tutkijat tekivät akateemista yhteistyötä usean yhteishankkeen toteutuksessa, suunnittelussa ja rahoitushauissa yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa. Mukana oli sekä kotimaisia että kansainvälisiä kumppaneita.

Katsaus suoritteisiin

E2 tutkimuksen asiantuntijat osallistuivat aktiivisesti tieteelliseen toimintaan. He pitivät luentoja, kirjoittivat osioita tieteellisiin teoksiin ja toimittivat julkaisuja. Lisäksi oli kahden väitöstutkimuksen ohjaustyö.

Asiantuntijat osallistuivat useisiin päätöksentekoa taustoittaviin työryhmiin ja kävivät kymmeniä taustakeskustelua valtakunnantason päättäjien kanssa. Mukana oli maan ylintä poliittista johtoa.

Toimintavuoden aikana painopiste ei ole ollut perinteisten tutkimusraporttien julkaiseminen, vaan korona-aika on kannustanut kehittämään niiden rinnalle muita tiedeviestinnän välineitä. Vuoden aikana on julkaistu raportteja, tiedotteita, policy briefejä, blogeja, kolumneja, artikkeleita, videoita, podcasteja ja lehtitekstejä.

E2 Tutkimuksen asiantuntijoita haastateltiin useilla tv- ja radiokanavilla sekä kattavasti suomalaisessa sanomalehtikentässä. Lisäksi asiantuntijat antoivat lukuisia taustahaastatteluja medialle.

Vuonna 2021 E2 Tutkimuksen asiantuntijat jatkoivat aktiivista verkostoitumistaan yhteiskunnan eturivin toimijoiden kanssa. Verkostot ulottuivat hallintoon, politiikkaan, etu- ja kansalaisjärjestöihin, säätiöihin, yrityksiin, eri tieteenalojen tutkijayhteisöihin sekä mediaan. Mukana oli entistä enemmän myös kansainvälisiä organisaatioita.

Vaikuttavuuden kehittäminen

Vuonna 2021 vaikuttavuuden parantamiseksi tehtiin seuraavat kehittämistoimet:

- Uuden brändistrategian toimeenpano. Vuoden 2020 aikana E2 Tutkimus uudisti brändistrategiansa yhdessä designtoimisto Kuudes Helsingin kanssa. Tavoitteeksi asetettiin E2 Tutkimuksen brändin ja yhteiskunnallisen aseman vahvistaminen. Vuonna 2021 kehittämistyöhön ryhdyttiin määrätietoisella otteella.

Se tarkoitti E2 Tutkimuksen vahvuuksien tunnistamista, työn fokusointia ja uusia toimintatapoja, uusien kumppanuuksien rakentamista ja entistä vahvempien hankekonsortioiden muodostamista. Aseman vahvistuessa E2 Tutkimus pystyy jatkossa palvelemaan muuttuvaa yhteiskuntaa entistä paremmin monitieteisellä, luotettavalla ja relevantilla tiedolla.

- Tutkimusohjelmien tarkennus ja palveluiden tuotteistus. Toimintavuoden aikana tutkimusohjelmien alla tarkasteltavia teemoja rajattiin ja samalla siirryttiin entistä laajempiin hankekokonaisuuksiin. Tämä on mahdollistanut jo kertyneen tiedon monipuolisen hyödyntämisen sekä ajankohtaisten, moniulotteisten ilmiöiden tarkastelun entistä syvemmin ja eri tieteenalojen näkökulmia huomioiden. Tämä tukee kestävien ratkaisujen löytämistä.

Tärkeä osa vuoden 2021 työtä on ollut E2 Tutkimuksen palveluiden tuotteistaminen selkeiksi kokonaisuuksiksi. Selkeät, harkitut tuotteet palvelevat hankekumppaneita ja hankkeiden rakentamista, ja sitä kautta vahvistavat tiedon tuottamisen puitteita. Tämä työ jatkuu.

- Uusi viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelma. Vuonna 2021 E2 Tutkimus on jatkanut panostamista viestinnän kehittämiseen. Vuoropuhelu kumppaneiden ja yhteiskunnan eri toimijoiden kanssa on tärkeää, jotta töitä voidaan ajoittaa päätöksenteon ja julkisen keskustelun kannalta tarkoituksenmukaisesti ja teemat ovat relevantteja. E2 Tutkimuksessa pidetään mielessä, että vain tieto, joka huomataan, voi auttaa yhteiskunnan kehittämisessä ja ongelmien ratkaisussa.

Jotta tieto saadaan käyttöön, tarvitaan erilaisten kohderyhmien huomioimista ja monipuolisten viestintäkanavien hyödyntämistä. Koronapandemian aikana on ollut erityisen tärkeää löytää uusia tapoja tavoittaa kumppanit ja muut tiedon käyttäjät.

- Selkeä organisaatio, uudistetut työnkuvat ja rekrytoinnit. Toimintavuoden alussa E2 Tutkimuksen sisäistä työnjakoa selkiytettiin toteuttamalla toimenkuvien uudistus. Tutkimusohjelmat saivat työnsä tueksi hallinnolliset palvelut, minkä seurauksena tutkijat ja asiantuntijat saavat entistä paremmin keskittyä laadukkaaseen tiedon tuottamiseen.

Selkeät vastuualueet vähensivät päällekkäistä tekemistä ja tehostivat sisäisiä prosesseja. Lisäksi vuoden 2021 aikana tehtiin useita tärkeitä rekrytointeja, jotka vahvistivat organisaation tekemistä ja osaamista entisestään.

- Vuoden aikana vahvistettiin kotimaisia ja kansainvälisiä hankekumppanuuksia. Hankekumppaneita on ennätysmäärä ja ne kattavat entistä laajemmin yhteiskuntavaikuttamisen keskeiset alueet. Yhteisöjäsenuudistus laitettiin liikkeelle osana organisaation vahvistamista.

- Verkkosivujen ja visuaalisen ilmeen uudistus. Vuonna 2021 toteutettiin E2 Tutkimuksen logon, visuaalisen ilmeen ja verkkosivujen uudistus. Uusi ilme kuvastaa paremmin tekemisen tapaamme, ja verkkosivut tuovat selkeämmin esiin tutkimus- ja asiantuntijapalvelumme sekä niiden annin yhteiskunnalle.

Vaikuttavuuden arviointi

Korona-aika on muuttanut tutkimuksen tekemistä, tiedeviestintää, asiantuntijatyön areenoita ja sidosryhmätoimintaa. Poikkeusajan rajoitukset ja etätyö ovat tehostaneet monia työvaiheita ja kehittäneet mm. aineistonkeruun ja viestinnän tapoja. Muutokset näkyivät myös työn vaikuttavuuden arvioinnissa. Osa arvioinnin mittareista on vanhentunut ainakin väliaikaisesti, esimerkiksi liveseminaareihin osallistuneiden määrää ei ole seurattu, koska tapahtumia ei ole järjestetty.

E2 Tutkimuksessa seurattiin paitsi suoritteiden ja kontaktien määrää myös niiden merkitystä (määrällinen ja laadullinen arviointi). Käytössä olivat viikoittainen mediaseuranta ja sisäinen tilastointi (mm. luennot, haastattelut, mediaesiintymiset, some-aktiivisuus, vaikuttajatapaamiset, taustabriiffaukset, opinnäytetöiden ohjaukset, artikkelit, lehtitekstit, verkkosivujen käyttö ja aineistoyhteistyö yliopistojen ja yksittäisten tutkijoiden kanssa).

Näiden ohella arvioitiin, mikä anti oli neuvotteluihin ja työpajoihin käytetyllä ajalla (mm. hankekumppanuudet ja -rahoitukset) ja arvioitiin, miten perusteltuja erilaiset verkostot ja tapaamiset olivat toiminnan vaikuttavuuden ja kehittämisen kannalta. Laadullisessa arvioinnissa tarkasteltiin myös isoa kuvaa vuositason (mm. eri yleisöjen ja hankekumppaneiden rooli yhteiskunnassa, asiantuntijatyöiden ja tutkimustoiminnan monialaisuus sekä työn yhteys päätöksentekoon).

E2 Tutkimuksen näkyvyyden arvioinnissa otettiin huomioon se, että iso osa työstä tapahtuu monialaisissa konsortiohankkeissa, joissa yhden toteuttajaorganisaation merkityksen erittely on vaikeaa.

E2 Tutkimuksen asiantuntijat saivat tiedon käyttäjiltä ja kansalaisilta palautetta epävirallisesti esimerkiksi julkisten esiintymisten jälkeen. Myös hankkeiden, tapahtumien ja tarjousmenettelyjen yhteydessä saatu palaute oli tärkeää. Sitä hyödynnettiin aktiivisesti toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä.

Lisäksi seurattiin näkyvyyttä käyttäen hyväksi Twitterin analytiikkaa ja seuraamalla verkkosivujen kävijämääriä ja kiinnostuksen kohteita sivuilla.

Päättäneen vuoden aikana potentiaalisten yhteistyötahojen kuulemiset ja vapaamuotoiset keskustelut osana hankkeiden rakentamista osoittautuivat hyödylliseksi toiminnan kehittämisessä ja vaikuttavuuden lisäämisessä.

**RAHOITTAJAT,
YHTEISTYÖKUMPPANIT
JA TALOUS**

E2 Tutkimuksen rahoittajat ja yhteistyökumppanit

E2 Tutkimuksen rahoittajina ja yhteistyökumppaneina oli toimintavuoden aikana säätiöitä, yliopistoja, muita tutkimuslaitoksia, kansainvälisiä organisaatioita, kaupunkeja, ministeriöitä, järjestöjä ja tiedotusvälineitä.

Ammattiliitto Pro	PAM
Business Finland	Paperiliitto
Elinkeinoelämän keskusliitto	Pellervon taloustutkimus PTT
Eläkeliitto ry	Strategisen tutkimuksen neuvosto
Eläkeläiset ry	STTK
Eläkkeensaajat ry	Suomen Kulttuurirahaston Etelä-Pohjanmaan rahasto
Energiateollisuus	Suomen Kuntaliitto
Espoon kaupunki	Suomen ympäristökeskus
Farm and Forest Development, Finland (FFD)	Svenska kulturfonden Rakennusmestariliitto
Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO)	Taloustutkimus Oy
Helsingin kaupunki	Tampereen kaupunki
Insinööriliitto	Tekniikan akateemiset
Jenny ja Antti Wihurin rahasto	Teknologiateollisuus
JHL	TELA
Jyväskylän yliopisto	Teollisuuden palkansaajat
Keva	Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Keskitien säätiö	Tiina ja Antti Herlinin säätiö
Kristillinen Eläkeliitto ry	Turun yliopisto
Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT	Työ- ja elinkeinoministeriö
Luonnonvarakeskus	Ulkoministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö	University of Bern
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto	Vaasan kaupunki
MTK:n Säätiö	Vaasan yliopisto
Oikeusministeriö	Valtioneuvoston kanslia
Opetus- ja kulttuuriministeriö	Vasek Oy
Oulun kaupunki	Väinö Tannerin säätiö
Oulun yliopisto	Ympäristöministeriö

E2 Tutkimuksen talous vuonna 2021

	Tuloslaskelma	2021	2020	2019
Varsinainen toiminta	Tuotot	833 045,65	697 853,34	664 643,31
	Kulut			
	Henkilöstökulut	780 396,83	537 078,12	477 645,23
	Poistot	88,81	29,61	39,47
	Muut kulut	205 012,78	281 579,19	337 949,68
	Tuotto- /kulujäämä	152 425,77	120 833,58	150 991,079
Varainhankinta	Tuotot			
	Jäsenmaksut	30 450,00	4360,00	6 310,00
	Tuotto- /kulujäämä	122 002,77	116 473,58	144 681,07
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	Korkotuotot	0,00	0,00	0,00
	Korkokulut	162,12	174,20	14,25
	Tuotto- /kulujäämä	122 164,89	116 647,78	144 695,32
Valtion yleisavustus	Tuotot	150 000,00	120 000,00	148 000,00
	Tilikauden tulos	27 835,11	3 352,22	3 304,68
	Tilikauden ylijäämä	27 835,11	3 352,22	3 304,68

Toimintavuosi oli taloudeltaan tasapainossa: tuotoilla ja valtionavustuksella pystyttiin kattamaan toiminnan kustannukset, samoin kuin edellisinä vuosina. Vuoden aikana pystyttiin panostamaan lisäksi toiminnan kehittämisen, organisaation vahvistamiseen ja uusien osaajien rekrytointeihin.

Vuoden aikana vaihdettiin kirjanpitäjää ja taloushallinnon palveluista vastaa nyt Tilitoimisto Rantalainen Oy. Työntekijöistä Mari K. Niemi asuu pysyvästi Skotlannissa ja siksi E2 Tutkimus on rekisteröitynyt työnantajaksi myös Britanniassa.

E2 Tutkimuksen tavoitteena on olla entistä merkittävämpi tutkimuslaitos. Tämä edellyttää vahvistuvia taloudellisia resursseja mm. sidosryhmätoimintaan ja viestintään, asiantuntijuuden ja tiedon tuotteistukseen, hankesuunnitteluun ja tukipalveluihin. Tavoitteena on vahvistaa tasetta ja organisaation institutionaalista pohjaan. Näin voidaan parantaa mahdollisuuksia edetä ja menestyä muuttuvissa olosuhteissa. Poikkeusaika alleviivasi varautumisen tärkeyttä.

Tavoitteena on jatkaa hyvää henkilöstöpolitiikkaa, johon sisältyy vakinaiset ja pitkäkestoiset työsuhteet, vahvistuva palkkataso, kannustava johtaminen, inspiroivat toimitilat ja muut työn tekemisen puitteet sekä panostus työhyvinvointiin, osaamisen kehittämiseen ja mahdollisuuteen edetä uralla.

HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Yhdistys ja hallitus

E2 Tutkimusta ylläpitää Edistysmielisen tutkimuksen yhdistys, jonka hallituksen puheenjohtaja on **Risto Murto**. Hallituksen varapuheenjohtaja on **Anna Herlin**. Jäseninä toimivat 19.4.2021 vuosikokoukseen saakka **Juha Marttila**, **Hannu Kallio**, **Ilkka Ruostetsaari** ja **Johan Aura**. Vuosikokous valitsi uusiksi hallituksen jäseniksi **Antti Palolan** ja **Tiina Silvastin**, samalla Ruostetsaari ja Aura jäivät pois hallituksesta.

Hallituksen esittelijänä toimi Karina Jutila ja hallituksen sihteerinä Aino Heikkilä. Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 19.4.2021. Hallituksen kokouksia oli viisi ja ne pidettiin 29.1.2021, 9.3.2021, 3.6.2021, 1.9.2021 ja 1.12.2021. Syyskuun kokous toteutettiin Gunnarskullan kartanossa Porkkalassa. Päivään sisältyi hallituksen kehittämistyötä henkilöstön kanssa.

Yhdistyksen yhteisöjäseniä ovat **Keskitien säätiö**, **MTK ry** sekä **Tiina ja Antti Herlinin säätiö**. Yhdistyksessä on 20 henkilöjäsentä.

Yhdistyksen tilintarkastajaksi vuosikokous valitsi **Hannu Riipin** ja varatilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö BDO.

E2 Tutkimuksen henkilöstö

Henkilöstövahvuus oli toimintavuoden lopussa 16: yhdeksän vakituudessa työsuhteessa olevaa ja seitsemän hankekohtaista määräaikaista työntekijää.

E2 Tutkimuksen vastuullinen johtaja on YTT **Karina Jutila**. Ohjelmajohtajina toimivat MMT **Kaisa Karttunen** ja VTT **Jenni Simonen**. Hallintopäälliköksi nimitettiin **Aino Heikkilä**. VTT dosentti **Ville Pitkänen** jatkoi vanhempana tutkijana ja MMM Anni **Savikurki** asiantuntijana. Jussi Westinen siirtyi toisen työnantajan palvelukseen syksyllä.

Vuoden alussa aloitti tutkimusjohtajana VTT, dosentti **Mari K. Niemi**. Alkuvuodesta aloittivat myös vanhempana asiantuntijana MMM **Marjatta Selänniemi** ja assistentista asiantuntijaksi edennyt FM **Roosa Veijola**. Kyseiset henkilöt ovat vakinaisessa työsuhteessa.

Syksyllä vahvistuimme lisää, kun mukaan tuli määräaikaista henkilöstöä: tutkija VTT **Matti Välimäki** ja Nuorten hyvä elämä -hankkeen osaajat VTM **Eija Eronen** ja FM **Vilma Niskanen** sekä hallinnon assistentti YTK **Tuija Väyrynen**. Sukupolvinäkökulma ja monitieteisyys näkyvät henkilöstössämme.

Vuoden lopulla aloitti määräaikaisena, osa-aikaisena asiantuntijana antropologian väitöskirjaa viimeistelevä MMM **Atte Penttilä**. Hanketyöhön tulivat mukaan myös hallintotieteiden opiskelija **Riikka Hauhtonen** ja informaatiotutkimuksen opiskelija **Amal Ismail**, jotka työskentelevät määräaikaisina assistentteina.

Lisäksi työssä mukana olivat asiantuntijat, jotka tuottavat täydentäviä palveluita joko osa-aikaisessa palkkatyösuhteessa tai ostopalveluna (mm. viestinnän ja digipalveluiden ammattilaiset, graafikko, editoija, kääntäjiä sekä hankekohtaisia asiantuntijoita ja assistentteja).

Vuoden 2021 julkaisuja

E2 Tutkimuksen omat julkaisut:

- Jenni Simonen, Aino Heikkilä & Jussi Westinen (2021) *Työn sukupolvet – Tutkimus nuorten ja keski-ikäisten työelämänäkemyksistä*
- Jenni Simonen, Jussi Westinen, Ville Pitkänen & Aino Heikkilä (2021) *Luottamusta ilmassa, mutta kuinka kauan? Tutkimus eri sukupolvien luottamuksesta yhteiskunnan instituutioihin*

E2 Tutkimuksen asiantuntijat mukana:

- Ari Paloviita, Antti Puupponen, Minna Kaljonen, Suvi Huttunen, Teea Kortetmäki, Riina Tykkyläinen, Anni Turunen ja Kaisa Karttunen (2021) *Kohti reilua ruokajärjestelmää: Ruokajärjestelmän toimijoiden näkemyksiä ilmastopolitiikan keinojen oikeudenmukaisuudesta*
- Mari K. Niemi, Sorin Dan, Johanna Kalliokoski, Khuram Shahzad, Shah Rukh Shakeel, Rathan Alagirisamy, Iida Laurila (2021) *Talent Retention and the Development of Digital Skills. A study of the ecosystem-based Digitalisation Academy located in Vaasa, Finland*

E2 Tutkimuksen asiantuntijat ovat olleet mukana tuottamassa myös Just Food -hankkeen podcasteja ja videoita, kirjoittaneet asiantuntijatekstejä, policy briefejä ja blogeja. Myös *Nuorten hyvä elämä* -tutkimushankkeessa tuotettiin erilaisia viestinnällisiä tuotteita.

Lisäksi tilaustöissä tuotetut julkaisut, jotka ovat tilaajien omaisuutta.